

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Nagykinizs

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Nagykinizs

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Szikszoói járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022.Június

	<p>Terület: 7 km²</p> <p>Lakónépesség: 277 fő</p> <p>Jogállás: Község</p> <p>Járás: Szikszoói</p> <p>Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Igen</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Nem</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	 <p>Nincs szegregátum</p>
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Nagykinizs	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Szikszói	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	285	350
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	83%	
15 év alattiak aránya (2021)	25,3%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	113%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	19%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	69%	
Lakásszám (2011)	127	
Üres lakások száma (2011)	18	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakások száma (2019)	127	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	105	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	80	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	126	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	58	
WC nélküli lakások száma (2011)	35	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	8	
Egy szobára jutó lakó (2021)	0,9	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	269934 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	111%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2350000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	14	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	2	

Az interjú a település polgármesterével, valamint a gyermekjóléti szolgálat munkatársával készült 2022.06.07.-én.

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

Miskolctól mintegy 31 kilométerre északkeletre fekszik, a Hernád mellett; lakott területe és közigazgatási területének túlnyomó része a folyó bal parti oldalán terül el, de körülbelül 1 négyzetkilométernyi terület tartozik hozzá a jobb parti oldalról is.

A szomszédos települések: észak felől Kiskinizs, északkelet felől Hernádkércs, délkelet felől Monok, dél felől Szentistvánbaksa, nyugat felől pedig Halmaj. A legközelebbi város a mintegy 15 kilométerre fekvő Szikszó.

Megközelítés:

Csak közúton érhető el, Hernádkércs vagy Megyaszó-Szentistvánbaksa érintésével, a 3727-es úton; külterületeit egy rövid szakaszon átszeli még a 3703-as út is.

Az ország távolabbi részei felől a legegyszerűbben a 3-as főúton vagy az M30-as autópályán közelíthető meg, halmaji letéréssel, Hernádkércsen keresztül.

A közösségi közlekedés célpontjai Szikszó és Miskolc.

Nagykinizs-Miskolc közötti közlekedést 6 átszállás nélküli járat teszi lehetővé.

Nagykinizs-Szikszó közötti közlekedést 7 átszállás nélküli járat biztosítja.

A településen 3fő rendelkezik jogosítvánnyal, anyagi lehetőségeik nem teszik lehetővé egy személyautó fenntartását.

Lakónépesség

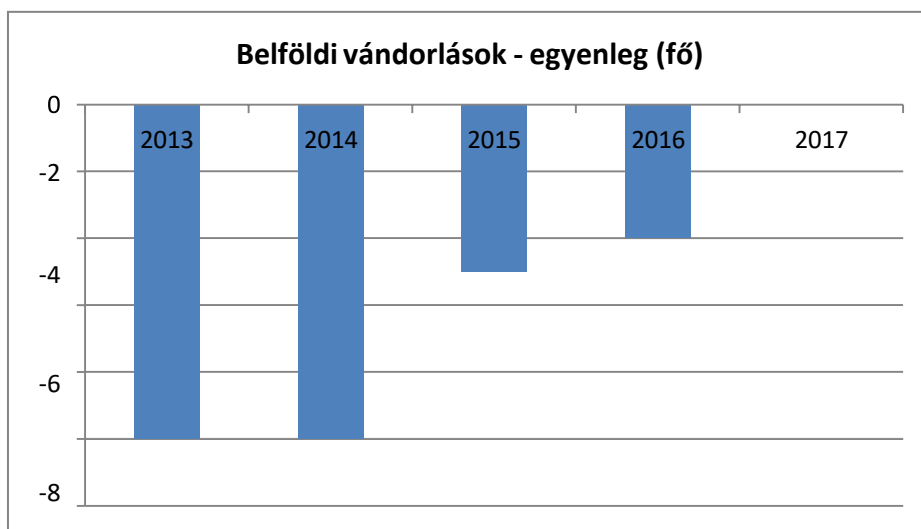
A településen a lakónépesség száma 2013. évtől folyamatosan csökken. A munkalehetőség hiánya miatt a fiatalok elvándorlását nehéz megakadályozni.

A polgármesterrel készített interjú alapján a jelenlegi lélekszám 350fő.

A településen élők 30%-t alkotja a roma lakosság.

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	379	
2014	370	98%
2015	361	98%
2016	356	99%
2017	357	100%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: HEP

2013. évtől az oda- és elvándorlások a rendelkezésre álló adatok alapján ingadozik. 2016-ban 2015. évhez viszonyítva csökkent mind az elvándorlás, mind az odavándorlások száma.

Térségi munkalehetőségek

Közfoglalkoztatásban 24fő vesz részt.

A mezőgazdasági programban növénytermesztés (paprika, paradicsom, karalábé) és sertéstartás folyik.

Szántóföldön burgonya és kukorica termesztés folyik.

A helyi programban épületfelújítás történik.

Az Önkormányzat egy szociális boltot üzemeltet.

Helyben nincs munkáltató.

A közeli városokban helyezkednek el azok, akik a nyílt munkaerőpiacon szeretnének munkát vállalni.

A roma lakosság esetében:

Robert Bosch Kft. Miskolc: a céges busz nem teszi lehetővé a bejutást, azonban bérlet támogatást kapnak az ott dolgozók.

Peka Bau 2000 Építőipari Kft Szikszó

A nem roma lakosok:

Nestlé Hungária Kft. Miskolc

Star-Plus Műanyagipari Kft. Miskolc

D&D Drótáru Zrt. Miskolc

Szolgáltatások

- Házi orvos: Közös orvosi ellátás- 4 települést lát, a központ Hernádkércs.
A településen heti egyszer vehető igénybe a szolgáltatás, szerdai napokon.
- Védőnő: A településen jelenleg a védőnői ellátás oly módon megoldott, hogy a nagykinizsi lakosoknak tanácsadásra Hernádkércs községbe kell utazniuk, a védőnők a nagykinizsi, ellátást igénybe vevő lakosokat azonban rendszeresen látogatják.
- Óvoda: 23 fős, vegyes csoport működik
- Általános iskola: Felsődobsza és Halmajon elérhető. Halmajra az eljutást iskolabusz biztosítja, Felsődobszára menetrendszerinti volánjárattal jutnak el a gyerekek.
- Főzőkonyhával, népkonyhával nem rendelkezik a település.
- Falugondnoki szolgálat
- A Szikszói Kistérségi Többcélú Társulás a gyermekjóléti szolgáltatással, a házi segítségnyújtással, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással, a családsegítéssel, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó feladatokra (Biztos Kezdet Gyerekház) vonatkozóan Szikszói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ néven egy önállóan működő és gazdálkodó intézményt tart fenn.

Önkormányzati fejlesztések

- HÁZIORVOSI RENDELŐ FEJLESZTÉSE HERNÁDKÉRCSEN ÉS HÁZIORVOSI RENDELŐ ÉPÍTÉSE NAGYKINIZS KÖZSÉGBEN

Támogatás összege: 80.000.000 Ft

A projekt azonosító száma: TOP-4.1.1-15-BO1-2016-00037

- Helyi piac kialakítása közbeszerzés alatt.
- Romos épületek felszámolása
- Szent Erzsébet tér kialakítása
- Árvízter kialakítása
- Hernád-folyó gátnyom kialakítása
- IKTSZ épült
- Belterületi utak aszfaltozása

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...társégi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a társégi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő.

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közműinfrastruktúra állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészben vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszthető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

Kijelölt szegregátum nincs a településen.

A település esélyegyenlőségi programjában sem történik említés a szegregátumok helyzetéről:” településünkön szegregátumok, telepek nem helyezkednek el.”

A Lechner Tudásközpont sem jelez szegregátumot vagy szegregációval veszélyeztetett területet.

A településen élők 30% roma, szórtan helyezkednek el, nehéz anyagi helyzetben lévő családok.

Közművek

A településen minden közmű kiépítésre került.

Ennek ellenére a gázszolgáltatást nem használják az itt élők, számukra az túl nagy anyagi teher lenne.

2 család jelenleg nem rendelkezik áramszolgáltatással, a szomszédból vételezik.

Vízellátás a közkút segítségével valósul meg.

A roma családok közül kettő háztartásnál került kialakításra a fürdőszoba.

Előretöltős villanyóra népszerű, azonban több esetben ennek feltöltése is nehézséget jelent így az Önkormányzathoz fordulnak.

Lakások száma (2019)	127
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	105
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	80
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	126
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	58
WC nélküli lakások száma (2011)	35

Lakóingatlanok adás-vétele

Az itt lévő ingatlanok típusai régi parasztházak, a legtöbb esetben a tetőszerkezet rossz állapotban van.

Egy család a CSOK segítségével 5millió Ft értékű ingatlant vásárolt. Ez a maximális értékhatár a településen az ingatlanokat tekintve. A családfő itt a nyílt munkaerőpiacon helyezkedett el.

Az önkormányzat tudomása szerint egy vásárlás folyamatban van, itt az ingatlan értéke: 2,75millió Ft.

További 8db ingatlant kínálnak eladásra a településen, kettő esetében a vízszolgáltatás nem elérhető.

További 2 ingatlan árverés alatt áll.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- nincs szegregált rész a településen.

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

EFOP telepprogram nem valósult meg a településen.

A fejezet fő következtetései

Az önkormányzat pozitívan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

A bérlakásprogram 4-5 család számára bizonyosan nagyszerű lehetőséget nyújtana.

A bérleti díj összegével kapcsolatban a településvezetés úgy gondolja, hogy 10-15.000 Ft az, amit a helyi lakosság kitudna fizetni.

A célcsoport: A településen élő fiatalok, hogy lehetőséget kapjanak az önálló életkezdesre, függetlenül a szülőktől.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2013-tól 2016-ig folyamatos csökkenést mutat, 2017-ben viszont minimális növekedés látható, mely a közfoglalkoztatásban történt változásokkal magyarázható.

Korcsoportokat tekintve a 30 és 50 év közötti lakosság körében találunk kiemelkedő értékeket. Az ő elhelyezkedésük nem megoldott a környéken.

A 8 általános, vagy annál alacsonyabb végzettségű regisztrált álláskeresőket az Önkormányzat foglalkoztatja.

(Forrás-HEP)

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

4 családdal dolgozik a családgondozó.

3 család alapellátásban, egy család pedig védelembe vétel alatt áll.

A védelembe vétel oka a magas iskolai hiányzások száma.

Szociális problémák

- alacsony iskolai végzettség
- nehezen alkalmazkodnak a többségi társadalomhoz
- motivátlanság jellemzi a közfoglalkoztatásban dolgozókat
- a település elöregedő
- kóbor kutyák magas száma
- alkoholfogyasztás
- nincs tudatos családtervezés: 5-6 gyermek
- konfliktus családon belül is

Az uzsora jelen van a településen, kamatospénz formájában. Az ezzel foglalkozó személyek helybeliek, valamint szomszédos településen élők.

Kertművelés:

az ősszel az önkormányzat mindenki számára felszántotta a kerteket.

Az eredmény: tavasszal egy család ültetett a kertjében.

Önkormányzati támogatások:

- Szociális tűzifa háztartásonként, húsvéti-karácsonyi csomag.
- Helyben termesztett burgonya 1 zsák háztartásonként.
- Lakhatási támogatás és rendkívüli segély kérelem benyújtásával igényelhető.

A lakhatási támogatáshoz szükséges bemutatni a bérlet szerződést vagy tulajdonilapot.

A lakhatási támogatás havonta igényelhető:

Egy fős háztartás: 2500Ft/hó

Négy fős család: 4500Ft/hó

Nagycsaládosok: 6000Ft/hó

A fejezet következtetései

Családtípus: 104	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok</u> : hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	10
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok</u> : megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	89
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok</u> : viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	5

3 A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Az interjú során a polgármester életveszélyes ingatlant nem jelölt meg, azonban 10 olyan ingatlant igen, ami kritikus állapotú és nem érdemes felújítani.

Lakások száma (2019): 127

Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019): 105

Közcsatornába bekötött lakások száma (2019): 80

Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019): 126

Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019): 58

WC nélküli lakások száma (2011): 35

A településen 8db ingatlant kínálnak eladásra, kettő esetében a vízszolgáltatás nem elérhető.

Jelenleg 2 ingatlant árvereznek a településen.

Rendezetlen tulajdonviszonyok

A nagykinizsi lakosok nagy többsége saját tulajdonú családi házakban él.

Lakások túlszűfoltása

Jellemző, hogy egy portán 3 család is él. A többgenerációs együttélés a rosszabb anyagi helyzetben lévő családokra jellemző. A szívességi lakáshasználat ebben az esetben mérvadó.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok: 96 ingatlan	Lakások száma
életveszélyes házak	0
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	10
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	43
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	43

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Település térségi pozíciója:

Csak közúton érhető el, Hernádkércs vagy Megyaszó-Szentistvánbaksa érintésével, a 3727-es úton; külterületeit egy rövid szakaszon átszeli még a 3703-as út is.

Az ország távolabbi részei felől a legegyszerűbben a 3-as főúton vagy az M30-as autópályán közelíthető meg, halmaji letéréssel, Hernádkércsen keresztül.

A közösségi közlekedés célpontjai Szikszó és Miskolc.

A közelben vannak dinamikusan fejlődő gazdasággal rendelkező városok: Szikszó, Miskolc.

A település társadalmi összetétele vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.

Önkormányzat hozzáállása a bérlakásfejlesztési programhoz:

A bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

A településen a lakóházak túlnyomórészt a családok saját tulajdonában vannak.

A túlszűfolt lakóházak:

A helyi szakemberek véleménye szerint elsősorban a szívdességi lakáshasználó fiatal gyerekes családok körében van igény a költözésre. A rosszabb anyagi körülmények között élő családok esetében figyelhető meg a többgenerációs együttélés.

Az eladósodottság mértéke

Az uzsora jelen van a településen, kamatospénz formájában. Az ezzel foglalkozó személyek helybeliek, valamint szomszédos településen élők.

A provident személyi kölcsön felvétele is népszerű az itt élők körében.

További adósságok keletkeznek a telefonkészülék vásárlásából, nem fizetik a készülék részleteit.

Lakóépületek fizikai állapota: a településen nincs életveszélyes ingatlan, felújításra szoruló ingatlanok száma: 43. Az itt lévő ingatlanok típusai régi parasztházak, a legtöbb esetben a tetőszerkezet állapota szorul felújításra.

Az eladó ingatlanok száma: 8db.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	0				0
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	10			10	10
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)		43		43	43
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni		46	5	51	43
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	10	89	5	104	
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	10	89	5		104 család 96 ingatlan

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutató nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Tulajdoni jogviszonyok rendezése:** szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Először azokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelenti.
- **Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen:** képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés elősegítése. Figyelembe véve a célcsoport alacsony iskolai végzettségét.
- A foglalkoztatáshoz való hozzáférés tényezőinek növelése: **potenciális munkalehetőségek, beruházások**, lehetséges vállalkozási területek, **helyben való kialakítása.**
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni.

Lakhatási programok:

- A **közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a víz-és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése.

Jelenleg 2 család nem rendelkezik áramszolgáltatással a településen.

Bérlakásfejlesztés tekintetében:

- **Krizislakások kialakítása:** szükséges a településen néhány olyan krizislakás kialakítása, ahová az életveszélyes lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek.
- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a szülők rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek.
- Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás: ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni.

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérlakásprogramra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	a munkába járást biztosítja
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	önkormányzat a fő foglalkoztató
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	8db eladó ingatlan
közműinfrastruktúra	a településen minden közmű kiépítésre került
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	rendezett
uzsora	jelen van
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	csak óvodával rendelkezik a település
szegregátumok relatív mérete a településen	nincs szegregátum a településen

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	jelen van
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	nem ismert
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Szikszó, Miskolc
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala(alacsony, magas)	magas

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

Bérlakásfejlesztések:

A potenciális célcsoport köréből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködők, illetve van esély arra, hogy azzá tehetőek, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális:

- településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 2 család, ami egyben **2 bérlakás létrehozását jelenti a településen**

Indoklás:

A településen EFOP telepprogram nem valósult meg. A térségben vannak dinamikusán fejlődő gazdasággal rendelkező városok: Szikszó, Miskolc. A közösségi közlekedés lehetővé teszi a potenciális foglalkoztatókhöz való eljutást.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlszűfolt lakásból szétköltöző család költözik be	2			
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				2

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.